

Motion till riksdagen 2006/07:N262

av **Christine Jönsson m.fl. (m)**

European Spallation Source (ESS)- projektet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om fortsatt positiv inställning till ESS-projektet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om regeringens engagemang för att ESS-anläggningen ska lokaliseras till Lund.

Motivering

ESS är en förkortning för European Spallation Source och är en planerad forskningsanläggning i Europa för avancerad materialanalys. ESS är ett gemensamt europeiskt projekt och den anläggning som planeras kommer när den är färdig att ha världens mest kraftfulla neutronkälla, vilken ska användas vid analys med neutronspridningsteknik.

Forskningen kommer att ha stor betydelse för ett flertal strategiska områden såsom bio- och nanoteknik, utveckling av läkemedel, materialteknik, legeringar för starkare och lättare bilar och flygplan, energiteknik och för ett flertal andra områden som vi i nuläget inte kan förutse. ESS betydelse för svensk forskning och utbildning är stor, och även de positiva effekterna för näringslivet bedöms som mycket stora.

En förutsättning är att det ekonomiska stödet ska komma från de europeiska regeringarna och från EU. Kostnaden uppgår till ca 1,5 miljarder euro (ca 15 miljarder SEK).

Den planerade ESS-anläggningen kräver en betydande yta för sin lokalisering. Fullt utbyggd uppgår anläggningens yta till minst 1,3 kvadratkilometer. Anläggningen kommer att ha stor påverkan på miljö- och landskapsbild. De tidiga lokaliseringsutredningar som hittills presenterats har därför varit av stor vikt för projektets genomförande.

Fel! Okänt namn på

Antalet personer som kommer att verka vid anläggningen är många. Fullt utbyggd är det mellan 4 000 och 5 000 gästforskare som per år kommer att utnyttja anläggningen och antalet fast anställda blir ca 500 personer. ESS kommer också att påverka vilka andra etableringar som sker i regionen, så i en förlängning blir det ännu fler personer i Öresundsregionen som berörs av en lokalisering av en ESS-anläggning.

Det senaste året har man föreslagit att minska anläggningen så att den inte blir fullt så personalstark som i sitt ursprungskoncept. En minskning påverkar dock inte ytstorleken för lokaliseringen.

ESS-Scandinavia har sedan 2002 arbetat för att ESS ska placeras i Öresundsregionen och har valt Lund som förslag till placering. Anledningen till ESS-Scandinavias ställningstagande är Skånes och Lunds gynnsamma tillväxtklimat och Lunds närhet till kontinenten.

Skåne och Öresundsregionen har många konkurrensfaktorer. Närheten till Kastrups flygplats ger en tillgänglighet till anläggningen som är mycket betydelsefull. Dessutom finns det inom en radie av tio mil från Kastrups flygplats tolv universitet, många högteknologiska företag, utmärkta kommunikationer och ett bra kulturliv. Förutom detta erbjuder också Öresundsregionen möjligheter till bra boendemiljöer och goda friluftsmöjligheter.

En etablering av en ESS-anläggning i Lund har stor och bred uppbackning. Det har ett politiskt, akademiskt och skandinaviskt stöd. Vidare har Lunds kommun och Region Skåne arbetat aktivt för en lundensisk placering. En förstudie är gjord och lämplig plats för anläggningen finns angiven i kommunens planer.

En etablering av ESS behövs för att Europa ska ligga i framkant i de ovan nämnda forskningsområdena. Det finns redan anläggningar på gång i USA och Japan. Europa behöver en anläggning för att inte tappa mark forskningsmässigt. Därför anser vi att Sverige bör stödja tillkomsten av ESS-projektet. Dessutom vore det helt rätt strategiskt att anläggningen lokaliseras i Sverige och Lund.

Stockholm den 27 oktober 2006

Christine Jönsson (m)

Peter Danielsson (m)

Anders Hansson (m)

Göran Montan (m)

Anne-Marie Pålsson (m)

Mats Sander (m)

Hans Wallmark (m)

Inge Garstedt (m)

Olof Lavesson (m)

Sven Yngve Persson (m)

Margareta Pålsson (m)

Ewa Thalén Finné (m)

Marie Weibull Kornias (m)